

Casa Pius Anfres Martí / "La Tela"

Granollers

Ubicació

Comarca: Vallès Oriental
Lloc/Adreça: Avinguda Francesc Macià, 51
Emplaçament: A la zona d'eixample de Granollers. Barri de Sant Miquel
Alçada: 135

Coordenades:

Latitud: 41.601977030307
Longitud: 2.2878057934362
UTM Est (X): 440652
UTM Nord (Y): 4605831

Classificació

Número de fitxa: 08096 - 58
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia: Edifici
Estil / època: Contemporani Modernisme Noucentisme
Segle: XX
Any: 1912
Autoria de l'element: J. Batlle i Anfrens (arquitecte)
Estat de conservació: Bo
Protecció: Legal
Tipus de protecció: BCIL
Observacions protecció: Pla Especial de Protecció del Patrimoni Arquitectònic i Arqueològic de Granollers. Núm. E-14. Protecció de tipus II: Conservació amb reforma condicionada.
Data aprovació: dc., 15/10/2003 - 12:00
Número inventari: IPA 28961
Generalitat i altres inventaris:
Accés: Fàcil

Ús actual: Cultural
Titularitat Pública
Titular: Ajuntament de Granollers

Fitxes associades:

[Col·leccions del Museu de Ciències Naturals de Granollers](#)

[Alzina de la Tela](#)

[Avinguda de Francesc Macià](#)

Autoria de la fitxa ARQUEOCIÈNCIA - J. M. Huélamo

Data de registre de la dl., 01/10/2001 - 02:00

fitxa:

Autoria de la darrera Jordi Piñero Subirana

revisió:

Data de la darrera revisió: dj., 11/01/2024 - 14:00

Descripció

Torre burgesa d'estil noucentista que, des de 1986, acull el Museu de Ciències Naturals de Granollers. Es tracta d'un edifici aïllat que segueix la tipologia de ciutat-jardí. És de planta quadrada i disposa de planta baixa, planta pis i golfes, amb coberta composta a quatre vessants. Per la seva situació privilegiada al barri de Sant Miquel constitueix una important fita visual. Antigament, el vial on està situat era la carretera, principal eix que vertebrava l'eixample granollerí.

La façana principal de l'edifici és de composició simètrica, amb un cos central que sobresurt lleugerament del pla de façana i que es destaca clarament sobre el pla de coberta en convertir-se en una torre-mirador. És de planta quadrada i té coberta de pavelló a quatre vessants de teula vidriada. Aquest cos central incorpora el portal d'entrada a l'edifici, que així queda molt ben expressat, mentre que a la part superior compta amb finestres geminades.

La façana està estructurada amb balcons i finestrals encerclats amb pedra artificial, amb un acabat a l'estuc de calç. Al segon pis les finestres es disposen a partir d'arcuacions rebaixades, i al nivell de les golfes destaca la seqüència d'arcs de punt rodó. En general, però, tant els materials com la seva aplicació revelen un cert to grandiloqüent i artificios, i sense gaire riquesa ornamental.

A l'interior el paviment hidràulic, tractat en zones orlades, defineix cada àmbit. Tal vegada els elements més característics, i més ben conservats, són els metalls en general, la qualitat de la fusta i els vidriats a les zones altes de les portes principals (PATRIMONI, 1985; CUSPINERA et alí, 2001). En general, la composició equilibrada i les formes clàssiques fan que l'edifici es pugui enquadrar dins d'un noucentisme primerenc, tot i que alguns detalls ornamentals, com ara la forma sinuosa d'algunes finestres laterals o portes interiors, remetin encara a l'estil modernista. Per això en alguns llocs és qualificat com a modernista.

La casa està envoltada per un ampli jardí que actualment queda integrat com un espai més del museu, ja que compta amb una mostra d'espècies botàniques pròpies del Vallès així com alguns blocs de roques també característics de la comarca, a més d'un estanc. S'hi troben representades petites comunitats d'alzinar, pinedes, brolles i la ribera. Les espècies estan identificades amb un rètol. Entre els exemplars botànics quedaven alguns arbres que havien estat plantats pel propietari de la torre La Tela, Pius Anfres, probablement cap a l'any 1912. Tanmateix, d'aquests avui només queda en el recinte del jardí un llorer, un til·ler, un pi blanc, un pi pinyer i un pitòspor. I fora del recinte hi ha l'Alzina de la Tela, a la cantonada dels carrers Palaudàries amb Murillo.

Història

La torre que avui acull el Museu de Ciències Naturals fou construïda l'any 1912, obra de l'arquitecte J. Batlle Anfrès. Era la casa dels propietaris de la fàbrica tèxtil que hi havia situada al darrere, per això li va quedar el nom de la Tela. La fàbrica havia estat fundada l'any 1854 per Brunet i Serra, i el 1906 fou traslladada a aquest carrer, vora la casa. L'any 1874 era una de les tres fàbriques de dimensions més grans que tenia Granollers.

L'any 1984 l'Ajuntament encarregà un projecte de rehabilitació de l'edifici a fi de dedicar-lo a museu de ciències naturals. L'antecedent d'aquest museu es troba el 1982, quan un grup de joves naturalistes va promoure la creació de l'àrea de Ciències Naturals com a secció dins el Museu de Granollers, amb Antoni Jonch que es perfilava com a cap.

Antoni Jonch Cuspinera fou el principal instigador del museu, que es va dur a terme també per la voluntat de l'alcalde Rafel Ballús. Després de molts anys treballant al Zoo de Barcelona finalment va esdevenir director del Museu de Ciències Naturals de Granollers. El magnífic jardí que ja existia a la torre de la Tela també feia aquest emplaçament molt idoni per al nou equipament. L'edifici fou restaurat l'any 1986 i, després d'haver-se elaborat un projecte museològic i museogràfic, el museu es va inaugurar el maig de l'any 1987.

El jardí va entrar a formar part del conjunt del museu, i va esdevenir l'escenari d'una petita mostra de comunitats vegetals vallesanes, acompanyades per algunes de les roques més comunes i per alguns animals vius. El nucli zoològic, però, es va tancar l'any 1998.

L'any 2000 les dependències del museu van poder ampliar-se considerablement quan la fàbrica CIMSA, hereva de la fàbrica tèxtil original, es va traslladar i l'edifici antic fou enderrocat. Això va coincidir la urbanització de la part dels solars dedicada a habitatges, i va permetre la construcció d'un edifici de nova planta on es va instal·lar una àrea d'equipaments del museu i una nova exposició permanent.

Actualment el Museu compta amb els següents àmbits temàtics: paleontologia, geologia, botànica, meteorologia i, especialment, zoologia. També té un planetari i una biblioteca consultable, i acull alguns centres especialitzats: és la seu del Centre de Documentació del Parc Natural del Montseny (secció de ciències naturals) i del grup de recerca Bibio, que executa diferents plans de seguiment de biodiversitat de Catalunya (papallones diürnes, mamífers terrestres, ratpenats i amfibis). Així mateix, va gestionar l'Estació Meteorològica de Granollers (al Puig de les Forques, en funcionament ininterromput des del 1950 fins el 2019, i traspassada finalment al Servei Meteorològic de Catalunya). També gestiona el Centre d'Educació Ambiental de Can Cabanyes, situat en aquest espai d'interès natural del Granollers. Així mateix, el servei educatiu del museu ofereix un ampli ventall de visites i tallers per a escolars.

Bibliografia

BOSCH, A; BOTEY, J.M.; CUSPINERA, L. (1984). *Memòria descriptiva del projecte de reutilització de l'edifici "La Tela" per a l'Ajuntament de Granollers*, Barcelona, document mecanografiat.

CATÀLEG D'ARBRES (1999). *Catàleg d'arbres de Granollers* (document mecanografiat). Granollers. Museu de Ciències Naturals "La Tela".

CUSPINERA I FONT, Lluís et al. (2001). *Pla especial de protecció del Patrimoni Històric-Arquitectònic de Granollers*. Granollers. Document administratiu.

HOMS I COROMINAS, Josep (1995). *Granollers. Retalls d'Història Urbana*. Granollers: Tarafa, Editora de Publicaciones, S.L. Revista del Vallès.

MAYNOU I HERNÁNDEZ, Núria (2001). *El Patrimoni Industrial del Vallès Oriental*. Granollers: Consell Comarcal del Vallès Oriental.

MUSEU DE GRANOLLERS. CIÈNCIES (2001). *Arbres d'interès local de Granollers*. Llista prèvia Barcelona: Comissió de Cooperació de Museus Locals de les comarques barcelonines, Diputació de Barcelona.

PATRIMONI (1985). *Patrimoni Històric Arquitectònic*. Granollers: Caixa de Crèdit Granollers.

Enllaços d'interès:

[Museu de Ciències Naturals de Granollers](#)

